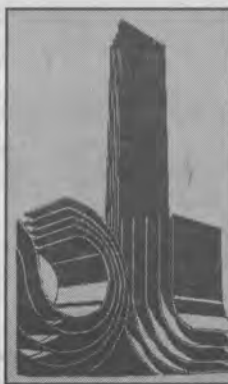

VÍZPART

III. ÉVFOLYAM
5-6. SZÁM 1994.
MÁJUS-JÚNIUS
ÁRA: 6 FT

AZ ALSÓ-TISZA-VIDÉKI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG LAPJA

Ki fizeti a révést?

Kerekasztalvita az Alföld vízgazdálkodási kérdéseiről

A Magyar Hidrológiai Társaság Vízgazdálkodási szakosztálya 1994. június 15-én nagy érdeklődéssel kísért kerekasztalvitat rendezett Kecskeméten, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságának székházában.

A vitát *dr. Iványosi Szabó András*, a KNP igazgatója vezette. Az egyik vitaindító előadást *dr. Csatári Bálint*, az MTA Regionális Kutatások Központja Alföldi Tudományos Intézetének igazgatója tartotta. Ebben a vízgazdálkodási kérdéseket az átfogó Alföld-programba ágyazta, s hangsúlyozta, hogy egységes makroregionális tervre épülő fejlesztés kell. A másik vitaindító előadásban *Kékonyi Árpád*, a KNP osztályvezetője utalt arra, hogy a Duna-Tisza köze súlyos vízhiányát a természeti környezet már nem tudja tolerálni ezért aktív vízgazdálkodásra van szükség, melynek több konkrét példáját felsorolta.

A felkért hozzászólók hosszú sorában először *Szendrőné dr. Font Erzsébet* a KTM Területfejlesztési Főosztályának vezetője, a kormány által nemrégiben jóváhagyott Alföld-fejlesztési és tájvédelmi programot főbb vonásainak ismertette, különös tekintettel a vízgazdálkodási feladatokra. Kiemelte, hogy az Alföld kulcskérdése a víz, melynek hiányát tározással is lehet enyhíteni. *Dr. Tóth Albert* országgyűlési képviselő a szakemberek megnövekedett és másra át nem hárítható felelősségére hívta föl a figyelmet, mert különben előfordulhat, hogy az Alföldnek nemcsak szülője, de végzete is lesz a víz. *Schreffel Rudolf* (OVF) tájékoztatást adott a Tisza-völgyi vízkészletgazdálkodási helyzetéről és az annak javítása érdekében

foganatosított, illetve tervbe vett intézkedésekről, majd a Duna-Tisza köze sanyarú vízviszonyait ecsetelte (a hátságon nemhogy víz, de vízhálózat sincs), és vázolta a vízkorlátozás, a vízvisszatartás és a vízpótlás lehetőségeit. *Iványosi Szabó András* közbevetőleg megjegyezte, hogy a helyi víztározás fontos, de a hátság gerincén nincs mit visszatartani. Ezek után *Simonffy Zoltán* (VITUKI) a vízháztartás változásának, a vízkészletek csökkenésének elméleti megvilágítását adta és a probléma komplex vizsgálatát javasolta.

Török Imre György, az Ativizig műszaki igazgatóhelyettes főmérnöke, a Duna-Tisza közti vízháztartási helyzet nagyon alapos föltáró munkáiról és a megoldási lehetőségeik kidolgozásáról szólt, s fölhívta a figyelmet a döntéshozók felelősségére. A helyzet jelentős javulását csak a vízpótló rendszertől várhatjuk, nagy kérdés viszont, hogy ki fizeti a

„révést”? A költségeket valamilyen arányban meg kell majd osztani. *Vajk Ödön* (Közép-Tisza vidéki Vízig) a Duna-Tisza közti talajvízszint süllyedés okait elemezve rávilágított arra, hogy nagyon fontos befolyásoló tényezőkről, mint például a párolgásról, nagyon kevés valós információ van. Integrált monitoring-rendszerek létrehozását szorgalmazta. *Ziegler István*, az Alsó-Duna-völgyi Vízig igazgatója, a problémák megoldásának kulcsát egy Duna-Tisza közti társadalmi bizottság létrehozásában látja, melyben a helyi érdekeltek és az érintett hatóságok képviselői egyaránt helyet kapnának.

A vitába többen bekapcsolódtak. *Dr. Balásházy László* (KTM) a Duna-Tisza közti feladatokról készülő kormány előterjesztésről számolt be, s több nyitott kérdés tisztázását sürgette. *Dr. Papp Ferenc* – fél évszázados tapasztalataira alapozva – az Alföldön folyó vízhasznosítást többcélú rendszerekkel (a vízi közlekedésre is

gondolva) és a megváltozott életminőség figyelembevételével, a tárcák szorosabb együttműködésével ajánlotta folytatni, illetve befejezni. *Ivanics István*, Kecskemét város alpolgármestere, újdonsült országgyűlési képviselő szerint a problémát a finanszírozás oldaláról kell megközelíteni és a feladatokat pénzügyileg is meg kell tervezni és megalapozni. Ez komoly szervezést és politikai döntéshozást is igényel, mert a megoldás nemcsak helyi, hanem nemzetgazdasági érdek. A halogatás helyett sürgős tettekre van szükség, a krónikus állapot kezelését valamelyik vízkivételi mű építésével lehetne elkezdeni. *Novák János* (Agrometeorológiai Observatórium, Kecskemét) szerint az időjárás gyökeres megváltozására 3-4 éven belül nem lehet számítani, ezért a Duna-Tisza közti vízháztartási problémán, mely sehol sem jelentkezik ilyen élesen, emberi beavatkozással kell javítani.

Dr. Pálfi Imre

Átalakultunk...

1994. június 1. Elérkeztünk ehhez a naphoz is, három évi szervező, átalakító munka után, ezen a napon megkezdte működését a Szegedi Vízügyi Építőipari és Szolgáltató Kft.

Mi az átalakulás lényege?

A vízügyi igazgatóságokat többször érte támadás amiatt, hogy egy szervezeten belül hatósági, beruházási és vállalkozói tevékenységet folytat. (Megjegyezzük, tényleges, megbízott visszaélés, vagy jogtalan előny-szerzés ebből soha nem származott).

Ez a kivitelező szervezet létrejöttékor (30 évvel ezelőtt) a nagyszámú saját beruházási és rekonstrukciós munkákat végezte, majd ezek csökkenésével folyamatosan növelte piaci tevékenységét.

Ma már azonban az igazi piaci megjelenések a vízügyi igazgatósági hivatali szervezet bizonyos mértékű gátját képezte, a költségvetési gazdálkodás szabályai – a forgóalap hiánya, a hitelfelvételi tilalom, a közalkalmazotti merev munkaügyi szabályok stb. – nem tehetőek igazán versenyképesé a vízügyi kivitelezőket.

A kormány ez év tavaszán hozott határozatával lehetővé tette a kivitelező részleg kft-vé alakítását, ellátja forgóalappal és a nem vízügyi alapfeladatok ellátásához tartozó vagyონrészből megfelelő vállalkozói vagyón alapítható.

Ez a kft, amely száz fő vízügyi dolgozóból alakult, állami tulajdonban maradó, egyszemélyes kft, a tulajdonosi jogokat a vízügyi igazgatóság gyakorolja. A kft amellet, hogy kihasználja a pénzügyi szabályozás lehetőségeit, rugalmasabb piaci szereplőként jelenhet meg, megtartja a vízügyi szakmai hagyományokat és biztonsági védelmi munkálatokhoz az igazgatóság első számú segédcsapatát képezi embereivel és gépi eszközeivel.

A kft minden dolgozójának, köztük Baranyi Sándor ügyvezető igazgatónak sok sikert kívánunk.

Ne felejtsek és mi sem feledjük, ők továbbra is a vízügyi család megbecsült tagjai.

Dr. Kovács Gábor

Környezetvédelmi világnap '94 Szeged

Zöld Kereszt – szegedi nyilatkozat

1994. június 5-én a Környezetvédelmi Világnap országos rendezvénysorozatát az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség szervezte, Szegeden.

A nemzeti megemlékezésnek már hagyományai vannak az országban, amely a nemzeti összefogás szükségességét világméretű együttműködés keretében a fenyegető, a környezet helyrehozhatatlan tönkretételét is magába foglaló veszéllyel szembeni egységes fellépésre kívánja a lakosságot mozgósítani.

A rendezvénysorozat a figyelemfelkeltés céljával a „Természet és művészet” címmel *Holler László* hódmezővásárhelyi festőművész alkotásaiból rendezett tárlattal, hulladékgyűjtési verseny meghirdetésével, a győztesek jelentős díjazásával, a környezetvédelmi felügyelőségek tevékenységéről, feladatairól szóló kiadvány megjelentetésével tudosította napjaink környezeti kihívásait.

A központi ünnepségre június 5-én (vasárnap) 10 órakor a megyeháza nagytermében került sor a tárca képviselői: *dr. Gyurkó János* környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, *dr. Tarján Lászlóné* politikai államtitkár, *dr. Kemény Attila* közigazgatási államtitkár, *Reiniger Róbert* Környezetvédelmi Főfelügyelőség hivatalvezetője, *dr. Major Tibor* Atiköfe igazgatója, továbbá a régió képviselőiben *dr. Farkas László* köztársasági megbízott, Szeged város képviselőiben *dr. Lippai Pál* polgármester, *dr. Lehmann István*

Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke, és más fontos közéleti személyiségek jelenlétében.

Ünnepi megemlékezést *dr. Gyurkó János* miniszter és *dr. Major Tibor* igazgató mondott, köszöntő hangzott el *dr. Lippai Pál* polgármester részéről. Az ünnepségen kiemelkedő környezetvédelmi tevékenységéért az ország különböző részéről 30 fő miniszteri kintúntetésben részesült.

Dr. Major Tibor az Atiköfe igazgatója soron kívüli előléptetésben és pénzjutalomban részesítette munkájuk elismeréseként *Kónya Károly* és *Krimer Tibor* osztályvezetőket. Elismerés illeti azokat az iskolai kollektívákat is, amelyek jelenlétükkel és a hulladékgyűjtési versenyben való részvételükkel az ifjúság lelkesedését és érdeklődését bizonyították a környezetvédelem ügye iránt.

A tárca területi vezetői és más megbízottak jelenlétében köszönetnyilvánító-búcsúztatóra került sor a tárca éléről távozó *dr. Gyurkó János* miniszter és *dr. Tarján Lászlóné* politikai államtitkár részéről.

A Magyarország Zöld Kereszt szervezet a Kyotóban (Japán) 1992. április 19-én megalakult Nemzetközi Zöld Kereszt szervezet alapelveihez és céljaihoz kapcsolódva nemzeti szervezatként jött létre. Ideiglenes ügyvivő testülete Szegedi Nyilatkozatot és Ismertetőt bocsátott ki *dr. Tarján Lászlóné* aláírásával:

„A globális környezeti veszély elhárítása nemzetközi összefogást igényel. Ezért a Környezetvédelmi Világnap szegedi ünnepségén

résztevő magánszemélyek és környezetvédő szervezetek képviselői megalakították a Magyarországi Zöld Kereszt szervezetet, amely az 1992. április 19-én alapított Nemzetközi Zöld Kereszt (International Green Cross) szervezet alapelveihez és céljaihoz kapcsolódva, nemzeti szervezatként jön létre.

A Magyarországi Zöld Kereszt ideiglenes ügyvivői várják a természet- és a környezetvédelem iránt elkötelezett polgárok és szervezetek jelentkezését. Az ügyvivők részletes tájékoztatást ad-

nak és a kapcsolatfelvételt biztosítják a következő címen: 1054 Budapest, Alkotmány utca 29. VI. em. 604. Telefon/fax: 06-1-111-1634, vagy 111-4495.”

A Környezetvédelmi Világnap szegedi rendezvénysorozata a környezeti értékek hatékony megőrzése érdekében az önkéntes társadalmi szerveződésekre, a társadalmi összefogás szükségességére és hatékonyságára kívánja felhívni a figyelmet.

Fehér István

Béla bácsi visszavonul

A Szegedi Vízműveknél van egy ember, aki hallatlan szerénységével, közvetlen modorával, s a munkával szembeni mérhetetlen alázatával tűnik ki.

Ha ezt a három jelzőt együtt említem, bármelyik vízműves dolgozó rávágja: – igen ez Ő, Kocsárdi Béla bácsi, aki 61 éve a vízművek dolgozója, aki 1933. június 6-án lépett szolgálatba még Szeged Város Mérnöki Hivatalánál mint alsótelepi gépész, majd az üzemvitel gyakorlatát járta végig, mint gépészmérnök. Volt kútúránál fűrómester – ez a munka különösen vonzotta, hiszen a fűrószár különleges rétegeket hozott a felszínre – üzen a föld méhé – mondták akkoriban. (A külvárosban több ártézi kút született a keze nyomán mindenki hasznára).

Az 1949. augusztus 20-i államcsúszással megszűnt a mérnöki hivatali irányítás, önálló vállalként működött a vízművek ezután, tanácsai felügyelettel. Itt beruházási csoportvezetőként, majd 1960-tól építési osztályvezetőként tevékenykedett az 1975-ös nyugdíjazásáig. Mit nyugdíjazásáig! – hiszen sosem ment nyugdíjba, ezután is ugyanúgy bejárt dolgozni, élő lexikonként víve tovább az ügyeket.

Tehát észre sem vette senki, hogy Béla bácsi nyugdíjas lett. Csendsben szerkesztette a „krónikát” a vízművek történeti leírását, ami magában foglalta a vízellátás, valamint a csatornázás történetét is – sajnos a fürdő történetével nem foglalkozik – ez kiegészítésre szorul, az utódokra vár. (Egy példány másolatot sikerült a Vízügyi Emlékhely részére megszerezni). Ezért döbbsent meg az osztály, amikor Béla bácsi május 2-án bejelentette, hogy 61 évi szolgálat után visszavonul – egészsége már nem az igazi – mondja.

Ki fogja a beruházási terv gerincét összerakni, ki viszi tovább a krónikát, ki állítja ki a beruházási és karbantartási adatlapokat, s ki fogja istápolni a nyugdíjas szakszervezeti tagjainkat – hiszen ezt is csinálta, szervezte, legyen bármilyen akció: s ezt sem tegnap óta, 1949-ben lett először bizalmi, funkcionált a szakszervezeti megyebizottságnál is gazdasági felelősként –, három aranyfokozatú szakszervezeti érem a bizonyítéka. Tavaly, amikor Mészáros Gábor igazgató köszöntötte őt a 60. jubileumi évben még újabb tíz éveket kívánt, most mégis közbeszólt a szervezet – pihenni kell.

Megszakadt egy tradíció (Béla bácsi édesapja is – id. Kocsárdi Béla – a Mérnöki Hivatalnál dolgozott, mint műszaki tiszt, részt vett a Pávai féle vízfeltárásban, az Anna kút születésénél), hisz Béla bácsi lánya orvos lett, egyetlen unokája pedig az ötödik kontinensen él...

Most több ideje lesz szeretett unokájának hosszú leveleket írni, sétálni a barátokkal a korzón, s ha egészsége engedi, kijárni a Szeged FC futball mérkőzéseire.

Azért hozzánk is gyere Béla bácsi, mi mindig visszaváruunk, az osztály – a műszaki osztály.

Ágoston István

Kalapis Zoltán

Régi vízivilág a Bánátban és Bácskában

Bő egy évtized alatt született „vizes” írásait gyűjtötte egybe Kalapis Zoltán. A műfajilag egymástól különböző nyolc tanulmány (szociográfia, hely- és gazdaságtörténeti publicisztika) múltbéli kalandozásra hívja az olvasót.

A színhely a XIX.-XX. századi Dél-vidék. Szereplői halászkok és révészek, székereken utazó csizmás inzellérek, akik pipafüstös esti órákban grandiózus vízszabályozási, öntözési terveket szövögetnek, akik kitarotán járják az ártereket, töltésépítési munkákat irányítanak, jelentéseket írnak a társulati vezérkaroknak, egyszóval történelmi időben csupa hétköznapi dolgot művelnek, de kubikosaikkal együtt egy országot építenek minden hazafiúi lármá nélkül.

Kalapis Zoltán forráskutatásai során számos kiváló XVIII.-XIX. századi torontáli vízmérnök nyomába ered, hogy elporladó emlékükből valamit megmenten az utókor számára. Egy-egy tervrajz, térkép, vagy jelentős fontos mozaikdarabkák kezében a pályakép felvázolásához. Vannak más mérnökök, akiknél biztosabb alapokról indulhatott. Beszédes József, Katona Antal, Képesy József esetében a szakmai életrajzok már korábban elkészültek – mégis az egykori dél-vidéki újságok híradásai, valamint egyéb levéltári adatok számos esetben árnyalják a vízmérnöki tudomány csaknem másfél évszázaddal ezelőtti kiválóságairól alkotott képet.

De nemcsak az alkotó embereket, hanem egy-egy alkotást is tanulmányainak tárgyává tesz a szerző. Az utolsó tiszai kompról szóló szociográfia szerencsére nem a tiszai kom-

Kézbevéve a kötetet joggal örvendezhetünk: íme a háború sújtotta Jugoszláviában magyar nyelvű könyv jelenik meg. Ha belelapozunk örömeink megisméltödik: a magyar kulturális kormányzat anyagilag is támogatta a könyv megjelenését. Egy olyan munka kiadását, amely a régmúlt idők vízivilágával és napjaink vízügyével is foglalkozik.

pokat temeti, csak a Tisza torkolati szakaszán utolsó útbaeső padéi komp egykori és mai életét idézi.

A Bánátot és a Bácskát összekötő tiszai révátkelőhelyek története, forgalmának változása hű tükrök a környező régiók gazdasági fejlődésének, vagy éppen lemaradásának.

Hasonlóan tanulságos történet kerekedett az écskai tógazdaság meg a pusztapékai rizstelep sorsának nyomkövetéséről. A tógazdaság tulajdonosa, az akkori Magyarország az első között létesített mesterséges ivadéknevelő pontyos tavat, amellyel a kezdeti időkben szép sikereket ért el. A tógazdaság extenzív fejlesztése időnként azonban a rablógazdálkodástól sem volt mentes. Napjainkban új probléma jelentkezik: a tó vízutánpótlása eddig legfőbb forrásának, a Begának szennyezettsége miatt ellehetetleníti a haltenyésztést. Szükségmegoldásként – jóval nagyobb költséggel – a Tiszából lehet csak a vízellátási gondokat megoldani.

A vízrendezési munkák mellett a Tisza-völgyi öntözések elterjesztése számos kiváló mérnök álma volt az elmúlt másfél évszázadban. Úgyes, világlátott vállalkozókat is vonzottak a dél-vidéki lehetőségek. Kalapis Zoltán, Türr István vállalkozásán keresztül mutatja be milyen környezetben

kiváló vízmérnök Péch József. A Szeged környéki kubikusokkal megépített és állami költséggel berendezett pusztapékai telep évtizedeken át az öntözéses rizstermesztés reményteljes propagandájának számított.

Napjainkban az öntözés ügye ugyan elmozdult a holtpontról, de még jó ideig napirenden marad, mint megoldatlan feladat. A szerző e kérdésben optimista, de illúziói nincsenek: „A XIX. század nyilván képtelen volt az öntözéses gazdálkodás ügyét tető alá hozni, a XX. század viszont elmulasztotta ezt megtenni, előbbre volt az egyik, a második, a harmadik háború, s ki tudja még mi minden más. Most marad a XXI. század, marad a remény...”

A szépen illusztrált kötet az újjvideki Fórum Könyvkiadó jelentette meg az elmúlt esztendő utolsó napjaiban.

Több sikert ért el e tájon a

Fejér László

Gyógyvizek Szegeden (II.)

A két vezető, *Buócz Károly* főmérnök és *Papp Ferenc* fürdőigazgató Pávait Szegedre hívta. (Ő nem tartózkodott itt a fúrások ideje alatt, mivel a kutat nem a „kincstár”, hanem a fürdő részére mélyítették.)

A fúrási eredmények nagyon meglepték, mivel azok még túl is szárnyalták az előre meghatározott értékeket. Az 1000 helyett 944 méter mélységből feltörő víz nem 40, hanem 58 °C-os volt, 600 literes percenkénti hozammal. Ez a mennyiség több volt, mint amennyire a fürdőnek szüksége volt, így lehetővé vált annak bővítése egy uszodával, s még további felesleget tudtak a közkefolyókba vezetni, nemcsakára pedig a MÁV Igazgatóság fűtésére is ezt a vizet vezették be az épületbe.

A talált víz...

A fürdő költségmegtakarítása hatalmas volt, hiszen a víz melegítésére egyáltalán nem volt szükség.

A fúrás alapján Pávai megállapította, hogy harmadidőszakbeli édesvízi üledékes rétegből származó vízről van szó. Bizonyossá vált, hogy „a redőktől messze mélyszített fúrások édes, illetőleg hidrokarbonátos vizet szolgáltatnak, amelyeket a rétegekben mélyből szivárgó földgázak (...) a lyukacsos rétegek mentén felhajtának, s a geotermikus gradiensek megfelelő nagyobb hőmérséklettel, kisebb mélységben találjuk meg.”

Azt is megállapította, hogy a szegedi fúrás messze a boltozat szárnyában történt, s bár ugyanolyan rétegből nyeri vizét, mint a hajdúszoboszlói, teljesen más a víz, és a gáz összetétele. A talált víz itt „kisebb hőmérsékletű édes, vagy csak túlnyomóan kalciumkarbonátot

tartalmaz”, kevesebb földgázzal. A fürdő kútjánál a csöveket visszahúzáta, szűrővel látta el, majd távozott. Október végén tért vissza ismét, hogy a fejleményekről tájékozzódjon. Akkor a kút vizének a fürdőbe vezetése már folyt. Pávai találkozott a polgármesterrel, s kifejtette neki, hogy a kút fúrása réteghullám oldalába történt, és hogy az így befogott áramló gáz- és vízhozamot növeljék – egy kutat kell gyűjtőpontba fúrni, hogy a szoboszlóihoz hasonló sós vizet kapjunk. Az a kút napi 3000 köbméter gázt szolgáltat, mely úgy képes 10 falu energiaellátását biztosítani, hogy közben 2900 köbméter eláramlik, egyelőre hasznosítatlanul. Felhívta a polgármester figyelmét arra, hogy ezt a fúrást immár az állam is támogathatná, hiszen ez országos érdek. Felvázolta egy szegedi fürdőváros képét is, melyből nem sok valósult meg utána.

A fürdő kútjának ügye viszont jól haladt. A vizet december 2-án bevezették a fürdőbe, hozama megfelelő volt, vegyelemzése bizonyította gyógyvizű voltát. Összetétele szerint az alkálhidrogénkarbonátos vizek közé tartozik, (K++Na-) tartalma Na-ban kifejezve 347,1; HCO₃ tartalma 890,6 mg literenként. Összes szilárd alkotói 1345,25 mg tömegűek.

Mivel a kutat egy már meglévő kút folytatásában fúrták, az eredeti kútszobrot és medencét a Ligetbe helyezték Újszegedre, előbb a Vigadó mögé, majd 1990-ben a templom szomszédságába.

Üvegbe zárva

A víz hamar népszerűvé vált, és egyre többen hordták a kifolyóról. Már a '30-as évek közepén akadt olyan vállalkozó, aki engedélyt kért a

palackozásra. *Pautzer Dezső*, a Fővárosi Söröző szegedi képviselője, mivel a sör palackozása számára kevés nyereséggel járt, s nagy, erős konkurencia jelent meg a piacon, a most kihasználatlanul elfolyó gyógyvizet szeretne volna palackozni.

A városnak cserébe modern ivócsarnokot ígért a kút fölé, s azt, hogy a bérleti idő lejártá után a létesítményeket díjmentesen átadja a városnak. A terv véghezvitele természetesen nem minden gond nélkül zajlott, mert a szódások feltették megélhetésüket egy új szénsavas ivóvíz megjelenésétől.

De végül is 1937. márciusában 25 éves bérleti szerződést kötött Pautzer a várossal. A szerződés értelmében *Várnay Marianne* terve alapján ivócsarnokot épített a kút fölé, illetve a víz egy részét három kilométer hosszú vezetéken a Fekete sas utca alatt a Kölcsey utcai palackozójába vezette, ahol hűtés után szén-savval dúsítva csatos üvegekbe töltötte. A kiváló epe-, és vesekőgátló, vérnyomáscsökkentő víz így már sokkal többek által hozzáférhetővé vált. Pautzer a víznek lánya nevét adta, azóta Anna a kút és a víz.

A zsidóüldözés Pautzert is tönkretette, s a kút a szerződés lejártá előtt a város kezébe került. Sokáig nem gondoltak a palackozásra, csak 1965-ben indult meg újra a víz üveges forgalmazása. Majd korszerűsítés következett, a vizet a DAP kezdte palackozni a volt Madách utcai jéggyárban, ahova újabb vezetékét építették ki, itt már a gépsorokon nem a hagyományos csatos, hanem a normális üdítőüvegekbe került „Anna”.

Az ötvenes években az ivócsarnokot lebontották, egyszerű kifolyó került a helyére, majd azt is áthelyezték a fürdő fala mellé, végül 1982 nyarán készült el a jelenlegi kút. Anyaga

mészko, a kifolyók bronzból vannak. Ide helyezték át a Tancosnó figuráját, Csáky József alkotását. A szobor sajnos itt nem tud érvényesülni, mivel nem kútszobor.

Rétegvizek hasznosítása

1950-ben fúrták az első hévízkutat fűtési célokra a Haladás TSZ-ben, s ezzel Pávai gondolata valósággá lett, ezt sorra követte a többi, sajnos azonban Pávai másik elgondolása, hogy majd egykor Szeged fürdővárossá válik, csak többé-kevésbé, de inkább kevésbé vált be. Bár gyógyvíz, gyógyszálló van, és Szeged üdülőtérletnek számít, én úgy érzem, csak másodlagosan.

A Székely soron lévő házakban geotermikus energia adja a meleget, a közeli termálfürdő mellett külföldi autók parkolnak; valahol távolabb demizsonjába Anna-vizet tölt egy idős bácsi a kútnál, kisgyerekek hajol a kútkáva fölé; még messzebb egy férfi paradicsomot ültet egy üvegházban, egy másik városban egy háziasszony Anna-vizes üveget tesz a kosarába az ABC-ben...

Sokat köszönhetünk gyógy- és hévizeinknek, és azoknak a mérnököknek, akik segítettek a Föld kincsét a felszínre hozni. A múlt század szegedi rétegvízűkútjai atyjának, Zsigmondi Bélának, és természetesen Pávai Vajna Ferencnek. Neki emléktáblát állított a város. Néhány méterre a Székely sori hőforrástól, a szürke panelrengtetegben a márványlap hirdeti, kinek köszönhetjük a finom, tiszta, gyógyító, melegítő vizet.

Molnár Balázs,
a JATE Ságvári Endre
Gyakorló Gimnázium tanulója

A mindszent-székkutasi öntözőrendszer

Csongrád megye Tisza és Maros menti területeit – egyetlen nagyobb térség kivételével – öntözővízzel szállító csatorna-rendszerek hálózata be.

Az egyetlen „fehér folt” a Tisza bal partján található, a Szentés környékét ellátó kurcai és hódmezővásárhelyi öntözőrendszer között. E térség természetesen éppen úgy igényli az öntözést, mint a környező területek. Az öntözővíz-ellátás eddig azért nem oldódott meg, mert a korábbi öntözésfejlesztési távlati tervek azt a nagyszabású nagytorke-székkutasi öntözőrendszer keretében, majd – miután ennek megvalósítása lekerült a napirendről – az Agrober szegedi irodája is részt vett.

A tanulmány a Tisza Mártély – Mindszent közötti szakaszán – a mártélyi holtág alsó végén – egy fővízkivételi szivattyútelep, a holtág felső szakaszán egy másik szivattyútelep, és az innen induló új öntöző főcsatorna létesítését javasolja a mintegy 6000 hektárnyi öntözendő terület ellátására, továbbá esernővelő szivattyútelepeket és mellékcsatornákat. A megoldás különös előnye, hogy az üdülési célra (fürdésre) is használt holtágban folyamatos vízpótlást és vízfolyást teremtetve jelentősen javítja annak

készült el. Kidolgozásában – az öntözési igények feltárásában – az Agrober szegedi irodája is részt vett.

A tanulmány a Tisza Mártély – Mindszent közötti szakaszán – a mártélyi holtág alsó végén – egy fővízkivételi szivattyútelep, a holtág felső szakaszán egy másik szivattyútelep, és az innen induló új öntöző főcsatorna létesítését javasolja a mintegy 6000 hektárnyi öntözendő terület ellátására, továbbá esernővelő szivattyútelepeket és mellékcsatornákat. A megoldás különös előnye, hogy az üdülési célra (fürdésre) is használt holtágban folyamatos vízpótlást és vízfolyást teremtetve jelentősen javítja annak

vízminőségét. A 6000 hektárt kiszolgáló fő vízellátó létesítmények beruházási költségét a tanulmány 1990. évi árszinten 300 milliónyi forintra becsülte.

1991-ben a hódmezővásárhelyi és a szentesi székhelyű vízgazdálkodási társulat megbízásából az Atvizig az Itt Flygt Kft. közreműködésével kidolgozta a mindszent-székkutasi öntözőrendszer I. ütemének vízjogi engedélyezési tervét. A fővízkivételi szivattyútelep (mártélyi szivattyútelep) és a holtág északi részére telepített esernővelő szivattyútelep (szegfői szivattyútelep) terve egyaránt 1,5 köbméter/s teljesítmény figyelembevételével készült, oly módon, hogy később praktikusán 3 köbméter/s-ra lehessen bővíteni. A terv tartalmazza még az öntöző főcsatorna kezdeti 9,6 km hosszú szakaszát, a rajta lévő műtárgyakkal együtt. A vasutat keresztező műtárgy a végső vízszállításra, a csatornaszelvény 1,5 köbméter/s vízszállításra épült ki. A hozzávetőlegesen költségvetési előirányzat szerint a változó létesítmények az energiaellátási és egyéb járulékos költségekkel együtt 130 millió forintba kerülnek.

A mindszent-székkutasi öntözőrendszer I. ütemében tervezett főbb létesítmények közül a főcsatorna, miután keresztezte a Hódmezővásárhely-szentesi közlekedési utat, a tégláséri belvízcsatornába torkollik, amely közel vízszintes fenékvonalú, s hozzávetőlegesen 1 köbméter/s vízhozam továbbszállítására képes. Az öntözővíz szétosztására további belvízcsatornák (például: a Kenyere-éri főcsatorna felső szakasza) is igénybe vehetők. Ilyen formán a rendszer az I. ütem munkáinak kivitelezése után kb. 3000 hektár öntözendő terület ellátására fog vizet szolgáltatni. A beruházási költségeket a társulatok saját erőforrásain kívül az FM, a Vízügyi Alap és a Hódmezővásárhelyi Önkormányzat támogatásával lehetett előteremteni.

A kivitelezési munkák 1993. tavaszán kezdődtek (kivitelezők: a két társulat és az Itt Flygt Kft.). Eddig (1994. június elejéig) elkészült a Tisza-parti és a holtág menti szivattyútelep, valamint a főcsatorna 4120 fkm szelvényig, a műtárgyakkal együtt. Építés alatt áll a főcsatorna további szakasza. Az I. ütem várhatóan 1994-ben befejeződik.

Az ismertetőt összeállította: Dr. Pálfi Imre

A csárdában vizet mérnek

Az összefogás szép példája megállásra készíti a térségünket szerető és azt gyarapítani vágyó embert. Ilyen gondolat járhatott azoknak a fejében, akiket az egészséges kíváncsiság állított meg a mindszent-i út mentén, de azoknak is akik részesei voltak a közös mű megvalósításának és ünneplőt öltve szakítottak rá időt, hogy az átadás pillanatainak részesei legyenek.

Hogyan is jött létre a Mindszent-székkutasi öntözőrendszer első ütemének megvalósítása? Az öntözésfejlesztési lehetőségeit vizsgáló szakemberek dr. Pálfi Imre irányításával változatokat készítettek a Hódmezővásárhelytől északra és északkeletre eső térség vízellátására. A tanulmányokat bíráló érdekeltek a többcélúság mellett álltak ki és jól döntöttek.

Olyan változat került elfogadásra amely az öntözéstől függetlenül is lehetőséget ad egy tájvédelmi körzet haladó holtágának vízpótlására, az öntözés időszakában pedig az öntözővíz minden köbmétere – átfolyva a holtágon – annak felhígítását segíti elő. A döntést követően az elképzelést kivitelezési terv formájában öntötte az Itt Flygt Kft. A mű első ütemének megépítését az FM meliorációs, a KHVM Vízügyi Alap és a Hódmezővásárhelyi Polgármesteri Hivatal céltaimogatásai, valamint az üzemek differenciált érdekeltségi hozzájárulásai tették lehetővé.

Ezek a milliókban mérhető támogatások a mártélyi Holt-Tisza haldokló vizének frissítéséhez, életterének újratelepítéséhez és a mezőgazdasági termékek biztonságos hozamát szolgáló öntözési technológiájához adtak az utolsó pillanatban esélyt.

A rendszert ellátó vízkivétel a Tisza bal partján a mártélyi Holt-Tisza alsó végén van. A fővízkivétel a holtágot tölti fel az üzemvízszintig és ezáltal lehetőséget nyújt a holtág felső végének kanyarulatából kiágazó hullámtéri tápcsatorna feltöltésére is. A tápcsatorna végére telepített 1,5 köbméter/sec-os szegfői szivattyútelep feladata a Tisza árvízvédelmi töltésén kívülre juttatni az éltető vizet. Az ezt követő 9,5 kilométer hosszú földmedrű csatorna felső szakasza az első ütemben 1,5 köbméter/sec-ra épült ki. Mindszent közigazgatási területén a határ dőlőt mentén halad, ezt követően dél felé, majd keleti irányba megtérve a 45. számú szentesi közutat a 42,8 kilométeres szelvényben keresztezve csatlakozik a tégláséri csatornába.

A tégláséri csatorna után a kenyereéri és a csicsateri belvízcsatorna ad lehetőséget a jövőben a víz továbbítására.

Ez még csak a jövő! A jövő, melyben biztosan eljut a termést hozó víz Székkutas, sőt Orosháza térségébe is és akkor reméljük újra meghívót kapunk a Szegfői Csárdához egy italra. A Szegfői Csárdához, mely már csak emlékeinkben él és csupán névadója a térségnek, a szivattyútelepnek, mely a régi szép időköt idézve inni ad a szomszédoknak.

Rátkai Pál

XVIII. Vízirajzi Konzultáció Miskolc-Tapolca 1994. május 11-12.

A hagyományoknak megfelelően ez évben is megrendezésre került a vízrajzosok konzultációja. A rendezvény a szokásoknak megfelelően, gyönyörű környezetben zajlott le.

Gyakran éri az a vád az ehhez hasonló rendezvényeket, hogy formálisak és elsősorban üdülési célokat szolgálnak. Aki az elmúlt néhány év konzultációján részt vett, az láthatta, hogy ezek a konferenciák igen feszített programok, sőt még az estét is szervezett szakmai programok töltik ki. Az ezévi rendezvények ráadásul a megszokottnál egy nappal rövidebb időbe lettek összesűrtve.

A program a házigazda igazgató megnyitójával, illetve Rémai János a KHVM és dr. Keresztúri János az OVF Vízgazdálkodási Főosztály vezetőinek tájékoztatóival kezdődött. Rémai János elsősorban az átszervezések állásáról, illetve az ennek kapcsán felmerülő vízkárelhárítási problémákról beszélt. Szükségesnek tartja továbbá a normatív pénzelosztást és a „PR” tevékenység fokozását. Ezzel a második témakörrel szinte minden felszólaló foglalkozott, így ez a kérdés az idei rendezvény egyik legfontosabb témájának bizonyult.

Dr. Keresztúri János a vízrajzi munka alapelveiről és az elmúlt időszak hibáiról beszélt. Külön kiemelte az adatforgalomban bekövetkező viszonylag sok késést, illetve azt, hogy a vízrajzi egységek kellően nem felkészültek egy szélsőséges időjárási helyzet nyomonkövetésére. Korompay András az OVF Vízkárelhárítási Főosztályának vezetője, a vízrajzi adatokat legnagyobb mértékben felhasználó szakágazat nevében szólta a résztvevőkhöz. A szakágazat munkájából adódóan elsősorban a védekezések alatti vízrajzi adatszolgáltatással foglalkozott. Beszámolt azokról a folyamatban lévő munkákról, melyek az előbb említett tevékenység rendezését próbálják megoldani.

Ezután a vízrajzosokat leginkább érdeklő értékelések következtek az elmúlt év vízrajzi munkájáról. Ezt a szokásoknak megfelelően az illetékes főhatósági előadók ismertették. Ezek a gyors, számokkal alátámasztott értékelések pont azzal a tanulsággal szolgáltak, hogy az eddigi módszerekkel a vízrajzi munkát lemérni nem lehet. E cikk frónak is az volt a benyomása, hogy egyre több törekvés tapasztalható, hogy munkánkat igyekeznek „kilóra” mérni. A normatív értékelések a minőségi munkát messze nem mutatják meg, a területi sajátosságokat nem ve-

szik figyelembe. Az előadásokból sajnos az is kiderült, hogy a beruházások idén előreláthatóan messze elmaradnak a kívánatostól. Évek óta visszatérő probléma, hogy a hálózat fenntartására szinte egyáltalán nincs pénz. Itt azért megjegyzendő, hogy az „üzemelés” címen elköltött összegek is tartalmaznak bizonyos fenntartás jellegű költségeket, csak ezt a jelenlegi értékelési módszerek nem mutatják meg. Azt, hogy egy felmerült költséget minek nevezünk, sokszor nem a valódi tartalma, hanem gazdasági (adminisztratív) tényezők határozzák meg. A program további részében a vízrajzi észlelőhálózat fejlesztésének eredményeiről hangzottak el előadások a VITUKI és néhány igazgatóság témafelelőseinek előadásában. Egy-két előadás egy országos megbeszélésre nem illően részletező volt, olyan szakmai fejtegetésekbe bocsátkoztak az előadók, melyek csak egy sokkal szűkebb szakmai rendezvény témájához tartoztak volna.

Az első nap hátralévő részében néhány kutatást ismertető előadás és a nemzetközi kapcsolatok helyzetét bemutató ismertetés hangzott el. Itt külön említést érdemel a magyar-román vízrajzi kapcsolat, melyben sokak számára meglepetésszerű nagy fejlődés volt tapasztalható

az elmúlt időszakban. A nap befejező programja a baráti találkozó volt, mely a rendkívül hasznos közvetlen tapasztalatsere fóruma már évek óta.

Az első nap számunkra fontos része volt, hogy az előadásokon részt vett Török Imre György műszaki igazgató-helyettes főmérnök is, aki hozzászólásában a vízrajzi szolgálat fontosságát hangsúlyozta a vízügy szervezetén belül. Szólt a hidrológiai kutatások folytatásának fontosságáról. Példaként a Maros vízgyűjtőjét említette, mely a megelőző években jelentősen megváltozott, ezért újabb feltárást igényelne.

A második nap első programja volt az informatikai tájékoztató, melyet Barkóczi Zsolt az OVF illetékes osztályának képviselője tartott. Ismertette a LOTUS-NOTES rendszer felhasználásának lehetőségeit, illetve a Hidrológiai Adatbázis (HAB) fejlesztésének állását. Mint azt hozzászólásomban is elmondtam, ma az ágazat legfontosabb kérdésekként kellene kezelni egy megfelelő információkat adó rendszer létrehozását. Sokan ki merik mondani, hogy ma a döntések egy részét a megfelelő információk nélkül hozzák (például: a vízhasználatok gyakorlatilag nyomonkövethetetlenek). A legfőbb hiba az, hogy a Vízügyi Információs Rendszert leszüktik a HAB-ra és ezt a vízrajzot belügyként kezelik. Sokan ezt a kérdést számítástechnikai

problémaként könyvelik el, holott ennek a problémának a legegyszerűbb része és végeredménye a szükséges szoftverek elkészítése.

Az előző témához is kapcsolódóan Domahidy László (OVF Vízkészletgazdálkodási Osztály) ismertette a vízrajzi adatok archiválásának helyzetét. Előadásából kiderült, hogy ezen a téren 1993-ban jelentős eredményeket értünk el, de idén a szükségesnél kevesebbet fordíthatunk erre a célra.

A továbbiakban három előadás hangzott el a vízrajzi gyorsadatszolgáltatásról (Bartha Péter, Vituki Hidrológiai Intézet), a Védelmi Információs Rendszerről (dr. Szlavik Lajos, PMMF Vízgazdálkodási Intézet, Baja) és a meteorológiai információk rendszerről (Tölgyesi László, Országos Meteorológiai Szolgálat).

Az utolsó, de talán legfontosabb program a fórum volt, melyen a hagyományoknak megfelelően a vízrajzi csoportvezetők mondhatták el problémáikat. Az előző években előre meghatározott kérdésekre is kellett válaszolni, idén teljesen kötetlen volt a hozzászólások tartalma. Tizenharmadik „vízügyként” a Vituki Rt. Hidrológiai Intézetének igazgatója is felszólalhatott. Sajnos a főosztályvezetők ezen a programon már nem tudtak részt venni, így nem volt meg az a közvetlen kontaktus, mely ezeket a fórumokat nagyon hasznossá tette az előző években.

Összefoglalva az országos értekezlet néhány fontos tapasztalata:

- az 1993. évi sikeresnek mondható (kivéve az informatika területén), a finanszírozási lehetőségek viszonylag jók voltak,
- az 1994. évben a pénzügyi nehézségek miatt előreláthatóan le fog lassulni az előző évek gyors fejlődési üteme, bár vízügyenként nagyok az eltérések a lehetőségekben,
- néhány visszatérő probléma most is előtérbe került. Ezek közül talán a legfontosabb a beruházási, üzemelési és fenntartási költségek megfelelő arányának megválasztása, mert lassan eljutunk oda, hogy a megépített műveket nem tudjuk megfelelő módon üzemeltetni,
- egyre jobban felismerjük a PR tevékenységének fontosságát.

Köszönetet kell mondanunk a vendéglátó Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságnak a kifogástalan vendéglátásért és a gondoskodásért, mellyel kellemessé tették számunkra ezt a két napot.

Lábdy Jenő

Vízhozammérési gyakorlat Szegeden

1994-ben az Atvizig vállalkozott arra, hogy az évente szokásos vízhozammérő gyakorlatot megrendezze. Ez nem csak kötelezettség volt számunkra, hanem megtiszteltetés is, mert tizenegy vízügyi igazgatóság, a Vituki mérőcsoportja és a főhatságaink képviselői is részt vettek a rendezvényen, s így lehetőségünk adódott a munkánk és a Tisza alsó szakaszának bemutatására. Az idei gyakorlatot dr. Szekeres János vezette, az alábbiakban közöljük külön a Vízpart számára készített értékelését:

A vízhozam méréseket 1982-től – a hálózat teljes decentralizálásának befejezése óta – a vízügyi igazgatóságok mérőcsoportjai végzik.

1994-ben a Tisza szegedi szelvényére esett a választás,

azzal a megfontolással, hogy a nemrég beszerzett SEBA gyártmányú vízsebességmérő műszereinket, amelyek a korábbiaknál pontosabban mérik a kisebb sebességeket is, egy kimondottan lassú vízfolyáson, már-már az újbecsei duzzasztó által befolyásolt, visszaduzzasztott szegedi folyószakaszon próbáljuk ki.

A mérések időpontjával több hónappal korábban a május 31-június 1. időszak lett kijelölve.

Mindössze egy körülményre nem terjedhetett ki a gondos szervezők aktivitása, mármint arra, hogy a Tisza lassú, lomha mozgásával az újonnan beszerzett vízsebességmérő műszereknek a kis sebességek mérésére terén vélhetően meglévő előnyeit tudjuk kamatoztatni. A mérések idejére ugyanis egy

igen takaros kis árhullám alakult ki, az általunk remélt vízhozam mintegy háromszorosával úgy, hogy már a mérőgyakorlat későbbi időpontra halasztásának gondolatával foglalkoztunk.

Végül mégis a gyakorlat terv szerinti lebonyolítása mellett döntöttünk és így valamennyi mérőcsoportnak alkalma volt megmérni a mintegy 1300 köbméter/s körüli vízhozamot, ami kb. 15 százalékos tartósságú érték és a középvíznek is mintegy kétszerese. Különösen figyelemre méltó ez a tény akkor, ha ismételtlen megemlítjük azt a tényt, hogy a csoportok között olyan is volt, amelyik napi tevékenysége során legfeljebb a Berettyót, vagy a Sió csatornát szokta mérni.

Országos evezős bajnokság Szeged, 1994. július 7-10.

Az ország egyetlen olyan evezőspályája a Maty-éri Gróf Széchenyi István evezőspálya, amely magasszintű nemzetközi versenyek rendezésére is minden szempontból alkalmas.

A pálya 1981-ben készült el, azóta évente itt rendezi a Magyar Evezős Szövetség az evezősök legnagyobb versenyét, az országos bajnokságot. Végső soron itt dől el, ki, milyen minősítést kap, milyen nagy nemzetközi versenyen indulhat, ki lehet tagja a különböző (felnőtt, ifjúsági, főiskolai) világbajnokságra utazó magyar válogatott keretnek.

A Szegedi Vízügyi Sportegyesület evezősei az idei rangos hazai versenyeken jól szerepeltek. A Velencei-tavon rendezett Vidék-bajnokságon, ahol húsz magyar egyesület versenyzői vettek részt, a Marmarosi János-Kéri László felnőtt kormányos nélküli kettes, valamint Ádám Péter a serdülő és Hudy Andrea a tanuló egypárevezősök versenyében bajnoki címet szerzett.

Második helyen végzett a Hudy Andrea-Lénárt Sarolta tanuló kettes és Lele László az ifjúsági egypárevezősben.

Bronzérmetes lett a Danyi Róbert-Lele László ifjúsági kétpárevezős, a Kitka Gergely-Kónya Gábor-Csala Gyula-Molnár Zoltán-Majoros Tibor tanuló kormányos négy párevezős, a Danyi Róbert-Haumann Péter-Kószó Ferenc-Lele László ifjúsági négy párevezős és a Marmarosi János-Kéri László-Tarjáni Tibor-Dorka Péter felnőtt kormányos nélküli négyes.

A vidék-bajnokság után két héttel rendezte meg a Magyar Evezős Szövetség Csepelen a Budapest-bajnokságot, ahol 16 egyesület képviseltette magát, többek között 12 versenyzővel a Szegedi Vízügyi Sportegyesület is. Evezőseink kilenc számban indultak és hatban érmes helyen vettek részt.

Hudy Andrea itt is győzni tudott a tanuló

egypárevezősök versenyében és a vidék-bajnoki cím mellé a Budapest-bajnoki címet is elhódította.

Ezüstérmes lett ifjúsági egypárevezősben Lele László, serdülő egypárevezősben Ádám Péter, a Hudy Andrea-Lénárt Sarolta tanuló kétpárevezős és a Csonka Csaba-Hansel Balázs-Kovács Gyula-Ambrus Attila összeállítású felnőtt kormányos nélküli négyes. Harmadik helyezést ért el a Hansel Balázs-Csonka Csaba, egyetemi kormányos nélküli kettes.

Eredményei alapján az amsterdami főiskolai világbajnoki keretbe jelölte a Magyar Evezős Szövetség Hansel Balázst, Csonka Csabát, Kéri Lászlót, Marmarosi Jánost és edzőjüket, Sobják Ferencet. Gratulálunk és eredményes szereplést kívánunk.

Az országos bajnokságon induló versenyzőinktől is jó szereplést várunk, bízunk benne, hogy a Magyar Köztársaság idei bajnokai között is találunk majd szegedi evezősöket.

A szép környezet, a tiszta levegő, a jó hangulat, az izgalmas verseny bizonyára sok érdeklődőt csalogat ki a Maty-érré, ahová mindenkit szeretettel vár a Magyar Evezős Szövetség és a Szegedi Vízügyi Sportegyesület.

Benke György

Ha május, akkor sporttalálkozó!

Teke: vezetői 215-194, Szeged javára. A csapat tagjai: dr. Kovács Gábor, dr. Major Tibor, Hegyes Zoltán, Kurucz Gyula.

Női: 178-153, Székesfehérvár javára. A csapat tagjai: Hegyesné Pálffy Gabriella, Szabóné Sipos Katalin, dr. Kovácsné Ritter Marianna, Piontér Ildikó, Zsótér Ágnes és Baginé Mayer Emese.

Kosárlabda: 66-58, Szeged javára. Kiemelkedő teljesítményt nyújtott igazgatóságunktól: Török Imre György és Kenéz Imre.

Női ügyességi verseny: 23-19 a hazaiak javára. Hétméteres rugás, dobás kézilabda kapura, az ellenfél csapat igazgatóinak kosárlabda büntetődobás, célbadobás.

Lövészet: vezetői 238-237

Húsz éves sportbarátság köti össze a székesfehérvári és a Szegedi Vízügyi Igazgatóságot (1988. óta a Környezetvédelmi Felügyelőségek is részt vesznek). 1994-ben Székesfehérváron került sor a jubileumi találkozóra az alábbi sportágakban és eredményekkel:

Szeged javára. Örületes főlénytel nyertünk!

Női: 273-163 a hazai pálya előnye döntött. Az összesített eredmény ekkor 3:3.

Izgalom tetőfokon... és a mindent eldöntő vezetői labda-

rugás. A székesfehérvári csapat vadonat új szerelésben, idegenlégiós erősítéssel: dr. Hajós Béla, dr. Varga Miklós, Kolossváry Gábor.

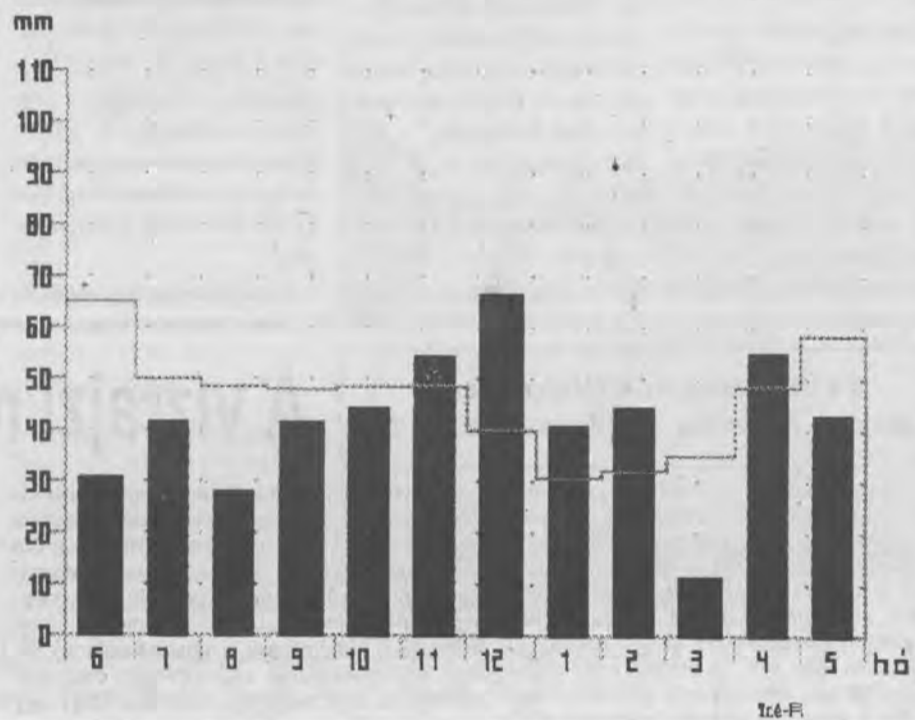
1:0, 2:0, 3:0 és a végeredmény 4:0 Szeged javára. A győztes csapat tagjai: Tripszky Imre (a mezőny legjobbjára), Császár Imre (góllövő), dr. Fekete Endre (betonvédő), Hegyes Zoltán (góllövő), Kardos Sándor (góllövő), Kurucz Gyula (góllövő), Baranyi Sándor (villámszélcső).

Az összesített eredmény: 4:3 Szeged javára.

Esti eredményhirdetés, vacsora, tánc (szerintem ezt is Szeged nyerte!), barátkozás... bajnoki búcsúzkodás: Jövőre Szegeden! Úgy legyen!

Kurucz Gyula

Hidrometeorológiai helyzetjelentés

Májusban változékony, az évszaknak megfelelően szárazabb volt az időjárás

A gyakori zápor-, zivatar-ékekenység (10-18 csapadékos nap) ellenére a területünkre számított 43 milliméteres havi összeg 16 milliméterrel elmaradt a sokéves átlagtól. Főleg a hónap második felében jelentkező nagy csapadékok szeszélyes területi eloszlása lényeges eltéréseket okozott az egyes körzetek csapadékellátottságában. Míg délről 20 milliméter alatti (minimum: 11 milliméter, Kisszállás), addig az igazgatóság központi és északi részéről 60 milliméter feletti összegeket is jelentettek (maximum: 91 milliméter, Csanytelek).

A hónap folyamán csak néhány napon sütött zavartalanul a nap. A havi napfénytartam lényegesen, 40-50 órával kevesebb lett az átlagosnál: a szegedi állomáson mindössze 219 órát regisztráltak.

Az időjárás változékonyága a hőmérsékletek alakulásában tükröződött leginkább. Az évszaknak megfelelő értékeket csak átmenetileg, a lehűlések és felmelegedések közötti napokon lehetett mérni. A hólejei hidegfront betörés idején 2 °C-os hajnali minimum, a 17-i

hőmérséklet naponta 31 °C-os napi csúcs is előfordult. A havi középhőmérséklet – a sokéves átlagtól alig eltérve – 16,2 °C lett.

Folyók vizjárása

A hónap utolsó harmadáig az áprilisi árhullám apadó ága határozta meg folyóink vízszintjét, majd a Tiszán, Szegednél 19-én 172 centiméterrel, a Maroson, Makónál 21-én 23 centiméterrel bekövetkező völgyeléseket ismét áradás követte. A legmagasabb vízáltsókat azonban nem ekkor, hanem május 1-jén olvasták le: Szegednél 529 centimétert, Makónál 91 centimétert. A havi középvízállás mélyen az átlag alatti, Szegednél 275 centiméter, Makónál 42 centiméter lett.

Talajnedvesség, talajvízjárás

A csapadék időbeli és területi

eloszlásáról függő mértékben, de átlagosan 50 százalék körül váltakozott a felső 20 centiméteres talajréteg víztartalma. Ennél mérsékeltőbb, és többnyire csökkenő tendenciájú változások jelentkeztek 20-50 centiméter között.

A hónap közepére-végére szintén 50 százalék körüli nedvességet elérve. A fél méternél mélyebb rétegek továbbra is telítettek maradtak.

A talajvízszintek áprilisban felgyorsult emelkedése májusban többnyire megállt, sőt a legtöbb helyen apadásba fordult.

A néhol még megmaradó áradó, és az apadó vízáltsók is 10-30 centimétert változtak. A sokéves átlagoktól való elmaradás ismét nőtt.

Készítette:
a vízrajzi csoport

VÍZPART
Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság,
elnöke: dr. Kovács Gábor
Felelős szerkesztő: Pálffy Katalin

Felelős kiadó: Christian Theodose és Dlusztus Imre
Szerkesztőség: H-6710 Szeged, Pf.: 390, Stefánia 4.
Telefon: 62/481-281 – Telefax: 481-333 – Telex: 82-239
Kiadás és szedés: Délmagyarország Kft.
Nyomás: Nice Press Invest, Szeged